

Yhteenvetoa loppukeskustelusta Kainuun opistolla KOSI-työpaja 1.10.2021

Metsä on meille

- elinympäristö
 - hyvinvointia ja työhyvinvointia ylläpitävä, virkistysympäristö
 - tunteiden tasaus ja rauhoittumispaikka, ”kirkko”
 - ympäristö, johon ei liity taloudellisia kysymyksiä
 - hyödykkeiden tuottaja
 - keino tai väline ilmastonmuutoksen torjuntaan
 - elävä organismi, jonka elinkaari on pidempi kuin ihmisen
 - suomalaisuuden ydin – olemme ”metsäläisiä”
 - menneisyyden ja tulevaisuuden, historiallisuuden, paikka
 - ”meidän” ja ”minun” – riippumatta oikeasta omistajuudesta, psykologista omistajuutta
- Tulkinnat metsän arvosta meille ovat monimuotoisia ja moniulotteisia, erilaisia samallakin ihmisellä eri aikoina
- Ei ole pelkästään yhtä totuutta metsien käytöstä

Huolina nostettiin esille, mm.

1. Metsänomistajarakenteen muutos – sijoitusyhtiöt, suurmetsänomistajat
2. Kärjistynyt keskustelu
3. Ilmastonmuutos

Vuonna 2035: Utopia metsäkeskusteluista?

1. Myös muut maat keskustelevat metsien kasvatuksesta ja hoidosta. Lisää toimia ilmastonmuutoksen estämiseksi tehdään.
2. Keskustelu ylikulutuksesta lisääntyy: millainen tarve länsimailla oikeasti on kuluttaa?
3. Voisiko Suomessa toteuttaa yhteismetsäsuojelua, jotta saataisiin laajempia metsäalueita (varsinkin eteläisessä Suomessa) suojelluiksi?
4. Maailma on globaali: Vieraslajit ja ilmastonmuutos – mitä uhkaa esim. tuholaiset ja luonnonilmiöt tulevaisuudessa tuovat metsille?
5. Digtieto metsätutkimuksessa – apuna keskusteluissa ja metsien hoidossa.
6. Metsien arvostus on noussut.

Onko metsäkeskustelussa mahdollista saada aikaiseksi sopua? Mitä pitäisi tehdä?

1. Metsäkeskustelut ovat tärkeitä. Keskusteluiden tulee tapahtua kasvotusten, ei vain sosiaalisessa mediassa.
2. Avoin keskustelu on tärkeää: On tuotava esille ketä edustaa, kenen etua ajaa, minkä puolesta puhuu ja mitä puheella tavoittelee. Tiedolla voidaan myös pyrkiä ohjailemaan ihmisten tekoja ja valintoja.
3. Erilaisten järjestöjen ja organisaatioiden tulisi edistää eri tavalla ajattelevien ihmisten kohtaamista ja kohtauttamista. Kuunnellaan ja keskustellaan.
4. Keskustelun tulisi pohjautua tutkimustietoon, mutta lisäksi tulisi tuoda esille
 - miten tutkimus on tehty ja kuka sen on tehnyt, jotta sen luotettavuutta osataan arvioida.
 - kuka tietoa käyttää, hallitsee ja omistaa.
 - ovatko eri tutkimukset yhteismitallisia tai verrattavissa keskenään, ja jos ovat, niin miten.
 - miten tutkimustietoa tulkitaan ja mikä on sen merkitys nykyhetkessä.
 - että tietoa tarvitaan, vaikka se saattaakin "lisätä tuskaa".
5. Tulisi myös keskustella siitä, kuka määrittelee, mikä on oikeaa tietoa. Onko puolueetonta tutkimustietoa loppujen lopuksi mahdollista edes saada? Pyritään tutkimustietoon, joka olisi kaikkien tunnistamaa ja tunnustamaa, jotta ei "tapella siitä, kuka on oikeassa ja kuka väärässä". Eri tutkijoiden rakentava keskustelu esimerkkinä kansalaisille. Tietoa ei tulisi tuottaa ja käyttää toisiamme vastaan, vaan yhteisen hyvän edistämiseksi.
6. Keskustelun tulisi olla arkikielistä ja yleiskielistä, ns. "elämälähtöistä" (vrt. tekniset kuutiomäärät, "metsäslangi" jne.) ja ymmärrettävää, vaikkei olisi tutkija tai metsäammattilainen.
7. Sallitaan kaikki kysymykset ja kyseenalaistukset. Kannustetaan kyselemään asioista.
8. Oma vastuu ja omat teot pohjana keskusteluille muiden kanssa. Tärkeää myös näyttää esimerkkiä – muutos voi lähteä yhdestä ihmisestä.
9. Tutkimustiedon pohjalle on otettava ihmisten omat kokemukset ja tunneside metsiin. Oppiminen rakentuu tiedon lisäksi kokemusten ja omakohtaisuuden varaan.
10. Metsien monimuotoisuus on tärkeä arvo sinänsä. Ei tarvitse olla joko – tai. Tunnustetaan myös se, että ollaan eri mieltä ja niinkin voi ja saa olla.
11. Metsien monimuotoisuus on samalla myös maaseudun voimavara.
12. Ministeriön asettamat maakuntien metsäneuvostot – keskusteluiden paikkoja?